

Katastrální území	STŘEŠOVICE	
Připojeno ke Praze	1922	
Městská část	Praha 6	
Správní obvod	Praha 6	
Obvod hl. m. Prahy	Praha 6	
Údaje o linkách k datu 31.12.2023		
Textový popis k roku 2004		Počet obyvatel: 6592
Poslední úprava obsahu: 28.12.2023 16:26		Rozloha: 154,5 ha

Linky MD STŘEŠOVICE		
linka	*	†
<i>tr-120</i>	<i>04.11.1863</i>	<i>30.09.1992</i>
d-11	24.10.1909	14.11.1917
d-10	15.07.1914	23.08.1914
d-10	14.05.1917	14.11.1917
d-10	06.04.1919	16.06.1919
d-10	28.03.1920	13.09.1924
<i>d-1</i>	<i>16.08.1923</i>	<i>12.08.1978</i>
d-11	14.09.1924	01.05.1931
<i>d-7/III</i>	<i>01.04.1925</i>	<i>31.07.1928</i>
<i>d-20</i>	<i>07.06.1926</i>	<i>18.04.1986</i>
<i>d-22</i>	<i>01.08.1928</i>	<i>31.12.1932</i>
<i>d-7/III</i>	<i>08.10.1928</i>	<i>06.11.1967</i>
<i>d-23</i>	<i>15.12.1929</i>	<i>12.08.1978</i>
<i>d-11</i>	<i>02.05.1931</i>	<i>12.08.1978</i>
d-20	02.05.1931	
d-22	01.01.1933	31.08.1942
t-51 (K)	29.08.1936	15.04.1942
<i>d-8/II</i>	<i>03.11.1936</i>	<i>31.03.1937</i>
<i>d-18</i>	<i>01.04.1937</i>	<i>12.08.1978</i>
d-2	07.09.1941	31.08.1942
d-8/III	01.09.1942	29.08.2003
<i>d-22</i>	<i>01.09.1942</i>	
<i>d-A</i>	<i>30.11.1942</i>	<i>17.01.1945</i>
d-B	30.11.1942	17.01.1945
<i>d-C</i>	<i>30.11.1942</i>	<i>17.01.1945</i>
<i>d-1/n</i>	<i>17.12.1945</i>	<i>30.09.1957</i>

koněspřežka od 21.07.1831

noční
noční
noční
noční

<i>d-11/n</i>	<i>17.12.1945</i>	<i>12.08.1978</i>	noční
<i>d-18/n</i>	<i>17.12.1945</i>	<i>12.08.1978</i>	noční
d-1/n	01.10.1957	08.05.1974	noční
<i>d-2/II</i>	<i>13.03.1961</i>	<i>03.04.1966</i>	
<i>d-2/n</i>	<i>13.03.1961</i>	<i>14.01.1962</i>	noční
d-2/n	15.01.1962	17.04.1966	noční
a-132	10.02.1964	26.05.2000	
a-134	05.10.1964	12.08.1978	
a-143	04.10.1965		
d-22/n	18.04.1966	02.11.1985	noční
d-25/II	09.01.1967	29.08.1971	noční
<i>d-30</i>	<i>07.11.1967</i>	<i>12.08.1978</i>	
a-149	18.12.1967	31.08.2012	
<i>d-31</i>	<i>06.05.1968</i>	<i>30.06.1971</i>	
d-2/IIi	30.08.1971	10.10.1971	
<i>d-25/II</i>	<i>30.08.1971</i>	<i>29.08.2003</i>	
<i>d-2/III</i>	<i>11.10.1971</i>	<i>25.02.1973</i>	
d-1/IV (31)	17.01.1972		
d-2/III	26.02.1973	15.01.1976	
d-20/n	09.05.1974	02.11.1985	noční
a-155 (255)	09.05.1974	12.08.1978	
<i>d-2/III</i>	<i>16.01.1976</i>	<i>12.08.1978</i>	
<i>a-8 (8/Šk)</i>	<i>(19.09.1977)</i>	<i>16.03.1979</i>	Šk
a-58/II	19.09.1977	11.08.1978	účelová
d-2/n/II	13.08.1978	18.12.1980	noční
d-23/II	13.08.1978	25.03.1991	
d-26	13.08.1978		
d-32/II	13.08.1978	18.02.1979	
a-108	13.08.1978	10.12.2011	
a-174/II	13.08.1978	06.04.2015	
a-216	13.08.1978	06.04.2015	
a-217	13.08.1978	31.08.2012	
<i>a-902 (502)</i>	<i>13.08.1978</i>	<i>30.06.1981</i>	noční
a-3 (3/Šk)	23.10.1978	16.03.1979	
d-2/IV	19.02.1979	06.04.2015	
d-18	19.02.1979	20.04.1986	
a-235/II	19.03.1979	26.02.1993	
a-237 (57)	19.03.1979	29.06.1990	
a-180/II	28.05.1979	26.10.1988	
<i>d-26/n/II</i>	<i>19.12.1980</i>	<i>02.11.1985</i>	noční

a-558 (411)	01.09.1982	01.09.1991	Šk
<i>a-260/II (X700)</i>	<i>01.06.1983</i>	<i>26.10.1988</i>	
d-19/n	04.07.1983	31.08.1983	noční
<i>d-91/II (51)</i>	<i>03.11.1985</i>		noční
d-96 (56)	03.11.1985		noční
d-97 (57)	03.11.1985	25.06.2010	noční
<i>a-452/II</i>	<i>04.01.1986</i>	<i>20.03.1988</i>	účelová
d-18	21.04.1986	27.08.2016	
a-180/III (463)	27.10.1988		
<i>a-558 (411)</i>	<i>02.09.1991</i>	<i>30.06.2009</i>	Šk
<i>ž- S5 (tr-120)</i>	<i>01.10.1992</i>		
<i>d-92</i>	<i>16.05.1992</i>	<i>03.06.1992</i>	historická
<i>d-23/III</i>	<i>09.11.1998</i>	<i>29.08.2008</i>	
d-41/III (91)	31.03.2001		historická
<i>d-8/III</i>	<i>30.08.2003</i>		
d-15/IV	30.08.2003	12.05.2008	
d-25/II	30.08.2003	27.06.2008	
<i>d-20/II</i>	<i>29.11.2003</i>	<i>19.06.2015</i>	
d-36	28.06.2008	02.11.2009	ND
a-902 (502)	30.08.2008		noční
<i>d-15/IV</i>	<i>03.11.2009</i>	<i>30.06.2010</i>	
<i>d-97 (57)</i>	<i>26.06.2010</i>	<i>30.04.2013</i>	noční
<i>d-25/II</i>	<i>01.09.2010</i>	<i>30.04.2013</i>	
<i>d-5</i>	<i>01.09.2012</i>	<i>28.06.2013</i>	
d-25/II	01.05.2013		
d-97 (57)	01.05.2013		noční
<i>d-5</i>	<i>24.10.2013</i>	<i>19.06.2015</i>	
a-168/V	07.04.2015	30.10.2015	
a-184/VI	07.04.2015	28.04.2017	
<i>d-5</i>	<i>31.10.2015</i>	<i>27.08.2016</i>	
<i>d-20/III</i>	<i>31.10.2015</i>		
a-108	31.10.2015		
a-149/II	31.10.2015		
d-2/VII	28.08.2016		
<i>d-18</i>	<i>28.08.2016</i>		
<i>ž-S54</i>	<i>11.12.2016</i>		
<i>d-23/IV</i>	<i>25.03.2017</i>		
a-216/II	30.06.2018		
a-268/II	06.01.2020	28.02.2020	Šk

STŘEŠOVICE

„... *apud villam Tressowitz*“ – u vsi Třešovice. Tak zní nejstarší zmínka o Střešovicích, pocházejí z listiny, která se váže k roku 993. Jméno Třešovice se používalo ještě na počátku 20. století. Jazykoví odborníci se přiklánějí k výkladu, že název vsi patrně vznikl tzv. čelední příponou *-ovice* od osobního jména Střeš nebo Střeša, což by měla být zkrácená domácká podoba jména Střezimír nebo Střezivoj. Jisté to ale zcela není. Tvar Střešovice se objevuje poprvé až v roce 1845! Možná v této souvislosti není bez zajímavosti, že Sládkův Slovník Čech v roce 1869 uvádí tvar „*Třebešice, Střešovice, chybně též Třešovice*“. Naopak dr. Bělohav ve svém díle Podrobné mapy zemí Koruny české a průvodce statisticko-historický v roce 1900 uvádí tvary „*Střešovice, Třesovice, Střesovice, chybně Třebešice*“. Přestože v operátech sčítání lidu se již od roku 1880 vyskytuje jediný název Střešovice bez variet, úředně byly Třešovice přejmenovány na Střešovice až výnosem ministerstva vnitra z 26. října 1920.

Zdejší pozemky bývaly majetkem českých knížat a v roce 1143 je Vladislav II. přenechal strahovskému klášteru premonstrátů. Některé části Střešovic se v průběhu let staly na čas soukromým majetkem, ale vždy se nakonec vrátily ke klášteru. Od roku 1696 byly Střešovice součástí statku Horoměřice. V roce 1849 se staly samostatnou obcí a v té době jim patřilo i celé rozsáhlé území strahovských lomů, na kterém se dnes nacházejí tři stadiony. Na počátku roku 1922 byly Střešovice připojeny ku Praze a společně s Břevnovem a Libocí vytvořily Prahu XVIII. V té době měla obec 3663 obyvatel, byla zde škola a fara, pošta byla v Břevnově. Po druhé světové válce byla v rámci úprav katastrálních hranic od Střešovic oddělena oblast strahovských stadionů a území tak od té doby dosahuje nejjižněji k Bělohorské třídě mezi ulicemi Myslbekovou a Na Malovance. V roce 1949 byla při reorganizaci členění města část katastrálního území Střešovice začleněna do obvodu Praha 5 a část do Prahy 6. V roce 1960 bylo střešovické území opět sjednoceno a od té doby se nachází v obvodu (a od roku 1990 v městské části) Praha 6.

Podívejme se ještě na některé místní názvy na střešovickém katastru. Historické jádro Střešovic musíme hledat v okolí ulice Nad hradním vodojemem. Nacházely se tu také četné vinice a zemědělské usedlosti. V roce 1710 postavil v severní části střešovických pozemků Jan Kryštof Bořek barokní zámeček se zahradou, která po něm později získala jméno Bořekovka. To bylo časem zkomoleno na Vořechovka, ze kterého až po I. světové válce definitivně vzniklo „spisovné“ Ořechovka. V roce 1747 se Bořekovka výměnou za jiné pozemky dostala do majetku státu a vzniklo v ní vojenské skladiště a tzv. dělostřelecká laboratoř. I dnes v těchto místech severně od ulice Dělostřelecké existují vojenské objekty. Jméno Vořechovka (Ořechovka) převzala rozlehlá vilová čtvrť vystavěná na přelomu 20. a 30. let 20. století. V roce 1756 vznikl důležitý dvůr Andělka, pojmenovaný podle kaple Panny Marie, patronky andělů. V roce 1784 byl u vinice Na Kocource postaven první domek nové osady pojmenované Třešovičky (Střešovičky) v jihozápadní části katastru. V roce 1838 byl pro ni zaveden úřední název Malé Střešovice. Mezi světovými válkami začala vznikat také vilová zástavba Na Bateriích na rozhraní Střešovic a Břevnova. Původně pomístní název vznikl na připomínku toho, že zde byly v roce 1757 umístěny pruské dělostřelecké baterie ostřelující Prahu.

Na rozdíl od mnoha jiných připojených obcí mají Střešovice specifický charakter a s výjimkou činžovních domů mezi Strahovským tunelem a Myslbekovou ulicí jsou dnes převážně vilovou čtvrtí bez klasické velkoměstské zástavby. Střešovice v minulosti bývaly zemědělskou obcí a prakticky jediný průmysl zde představovala svého času octárna. Název jedné z hlavních střešovických ulic, Cukrovarnické, připomíná, že zde býval (v čp. 112) Výzkumný ústav cukrovarnického průmyslu. Starých stavebních památek najdeme ve Střešovicích málo. Známý kostel sv. Norberta byl předán veřejnosti až v roce 1891 a modlitebna Českobratrské církve evangelické je z roku 1939. Z četných hospodářských usedlostí toho také mnoho nezbylo, ale zato se mohou Střešovice pochlubit několika architektonicky cennými vilami, mezi které patří především známá Loosova vila.

Ves Střešovice ležela do jisté míry stranou hlavních cest. Nejbližší byla erární silnice do Německa, dnešní Bělohorská. Pokud se chtěli obyvatelé Střešovic dostat do Prahy, museli použít Strahovskou bránu, díky které mohli překonat mohutné opevnění města. V letech 1805–1806 byla zřízena silnice spojující Strahov s Bubny, vně pražských hradeb. To zjednodušilo druhou možnost vstupu do Prahy, kterou byla Písecká brána. (O Strahovské bráně jsme se

podrobněji zmínili v kapitole Břevnov, o Písecké v kapitole Bubeneč.) Když byla zrušena pevnost Praha a přikročilo se k postupnému bourání hradeb, které bránily komunikačnímu i stavebnímu rozvoji města, shodou okolností právě na pomezí Střešovic se bouralo nejméně. I dnes tak oddělují Střešovice od Hradčan podstatné části barokní fortifikace. V místech, kde byly hradby zbořeny byly postaveny jiné vojenské objekty, jen někde pak byly na počátku 20. století hradby prolomeny z důvodu výstavby nových komunikací. Vznikla tak například severní část ulice U Brusnice a ulice U Prašného mostu. Nejen u bývalých bran, ale i na těchto nových cestách museli obyvatelé Střešovic při cestě do Prahy až do 1. května 1920 platit potravní daň.

Železnice, ačkoliv se dotýkala severního okraje katastrálního území, neměla pro Střešovice žádný význam. Nejbližší nádraží bylo v Brusce (dnešní Praha-Dejvice).

Přes uvedené nesnáze s hradbami nakonec Střešovice těžily ze skutečnosti, že byly vůči Praze sousední obcí. Jejich spojení s Prahou poměrně brzy zajistila alespoň částečně elektrická pouliční dráha. Trasa první střešovické linky vedla od 24. října 1909 přes Letnou. Byla to linka č. 11 a její konečná byla ve Střešovicích u nové vozovny. Zbývající úsek do vlastní obce museli Střešovičtí chodit pěšky. V těch dobách ovšem byli zcela určitě zvyklí víc chodit než dnešní Pražané. V roce 1914 jezdila „jedenáctka“ k vozovně v intervalu 4,3 min. Trať přes Letnou byla zpočátku jednokolejná a teprve v roce 1920 byla dostavěna po etapách druhá kolej. Na počátku roku 1917 do Střešovic začala jezdit i linka č. 10. Ke konci roku 1917 byl tramvajový provoz z úsporných důvodů omezen a Střešovice se rázem ocitly bez dopravy – obě linky končily v Brusce. Teprve v roce 1919 byla pravidelná přeprava cestujících obnovena linkou č. 10, ale brzy byla opět na několik měsíců přerušena, pro nedostatek vozů. Teprve v roce 1924 jezdily ke střešovické vozovně opět obě linky č. 10 i 11.

Část střešovického území na Malovance byla od 16. srpna 1923 obsloužena břevnovskou traťovou větví a tamní linkou č. 1.

V roce 1926 byly pro dopravní obsluhu strahovského stadionu postaveny tři tzv. sletové tratě. Jedna z nich vedla po střešovickém území dnešní Myslbekovou ulicí. Zpočátku byla částečně jednokolejná a jednosměrná a nedovolovala tedy normální provoz mimo sportovní akce. Sletové tratě prošly několika zásadními přestavbami v závislosti na změnách organizace této příležitostné dopravy. Teprve na počátku roku 1933 tudy byla poprvé vedena obousměrně pravidelná linka č. 22.

Největší význam pro „staré“ Střešovice i pro vznikající vilovou zástavbu měla stavba tratě ve Střešovické ulici. Jméno konečné „Střešovice“ se tak 23. října 1932 přestěhovalo do dnešní zastávky Ořechovka. Jako první v tomto úseku začala jezdit linka č. 20 a stala se opravdu klasickou střešovickou linkou – jezdila sem 54 let, až do roku 1986! V roce 1938 byla prodloužena přes Baterie k vojenské nemocnici, která je sice všeobecně známá jako „střešovická“, ale ve skutečnosti leží v Břevnově. Při tomto prodloužení byla v původní konečné zřízena třetí kolej, na které se do roku 1946 odpojovaly vlečné vozy a k nemocnici jezdily mimo špičku jen vozy motorové.

V roce 1936 se Střešovice významným způsobem zapsaly do historie nejen pražské, ale také československé městské hromadné dopravy. Dne 28. srpna 1936 zde začaly jezdit naše první moderní trolejbusy. Linka K měla konečnou pod vozovnou a jezdila ulicí Na Ořechovce na Bořislavku a přes Hanspaulku ke kostelu sv. Matěje. Za války, 15. dubna 1942, byla linka zkrácena jen do trasy Bořislavka – sv. Matěj a střešovický úsek přes Ořechovku byl jen manipulační. Cestující se tudy trolejbusem už nikdy nesvezli.

Během let se na katastrálním území Střešovice objevila celá řada tramvajových linek. Například potřeba obsluhovat vojenské úřady v oblasti Dlabačova si v roce 1941 vyžádala opatření v podobě zavedení tramvajové linky č. 8, přeložení okružní linky č. 2 a převedení linky č. 22 do Jelení ulice kolem Hradu. Zatímco „dvojka“ se o rok později vrátila do své původní trasy a Střešovice opustila, zbývající linky zde zůstaly.

Zásadní novinky do střešovické dopravy přinesl rok 1964, kdy byly poprvé ve střešovické historii zavedeny městské autobusové linky. Nejdříve od 10. února 1964 zahájila provoz linka č. 132 v trase Bořislavka – Malovanka – Anděl/Motorlet, která po více než dvaceti letech zajistila opět nejen dopravní obsluhu Ořechovky, ale také poskytla zcela nové spojení přes Strahov na

Smíchov, v přepravních špičkách i do Jinonic. Od 5. října téhož roku začala jezdit autobusová linka č. 134 z Petřin do Krče. Radikální zásah do linkového vedení i celé koncepce dopravní obsluhy oblasti přineslo v srpnu 1978 zahájení provozu na prvním úseku linky A metra z Dejvic na vinohradské náměstí Míru. V té souvislosti připomeňme, že byla zavedena například tzv. napájecí linka č. 32 z Petřin k hotelu International, která byla přibližně po půl roce své existence zase zrušena (protože ve skutečnosti neměla přímou vazbu na stanici metra) a ze všech linek, které Střešovicemi jezdily, existovala tak nejkratší dobu.

Průjezdny autobusové linky mimoměstské katastrální území Střešovic vždy jen tečovaly a pro místní obsluhu neměly význam.

Ve střešovické vozovně, která v roce 1909 stála u počátků zdejší městské dopravy, je dnes Muzeum městské hromadné dopravy v Praze. Vozovna je chráněnou památkou a nepochybně tak patří mezi historicky významné objekty této části Prahy.

